

TẬP ĐỌC MỘT VỤ ĐẮM TÀU

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc trôi chảy, diễn cảm toàn bài, đọc đúng các từ phiên âm tiếng nước ngoài : *Li-vơ-pun, Ma-ri-ô, Giu-li-ét-ta*.

2. Hiểu ý nghĩa của câu chuyện : Ca ngợi tình bạn giữa Ma-ri-ô và Giu-li-ét-ta ; sự ân cần, dịu dàng của Giu-li-ét-ta ; đức hi sinh cao thượng của cậu bé Ma-ri-ô.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh hoạ chủ điểm và bài đọc trong SGK.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

1. Giới thiệu chủ điểm và bài đọc

– Từ hôm nay, các em học một chủ điểm mới – chủ điểm *Nam và nữ*. Những bài học trong chủ điểm này giúp các em hiểu về sự bình đẳng nam nữ và vẻ đẹp riêng về tính cách của mỗi giới. Trong bài tập đọc mở đầu chủ điểm – truyện *Một vụ đắm tàu*, các em sẽ làm quen với hai nhân vật tiêu biểu cho hai giới : Đó là cậu bé Ma-ri-ô mạnh mẽ, cao thượng và cô bé Giu-li-ét-ta tốt bụng, dịu hiền.

– HS quan sát tranh minh hoạ chủ điểm, tranh minh hoạ bài đọc trong SGK.

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– Hai HS khá, giỏi tiếp nối nhau đọc bài văn.

– GV viết lên bảng các từ : *Li-vơ-pun, Ma-ri-ô, Giu-li-ét-ta*. GV đọc mẫu, hướng dẫn cả lớp đọc đồng thanh.

– Nhiều HS tiếp nối nhau đọc từng đoạn (2 – 3 lượt). Có thể chia bài thành các đoạn như sau :

+ Đoạn 1 : Từ đầu đến *về quê sống với họ hàng*.

+ Đoạn 2 : Từ *Đêm xuống* đến *băng cho bạn*.

+ Đoạn 3 : Từ *Cơn bão dữ dội* đến *Quang cảnh thật hỗn loạn*.

+ Đoạn 4 : Từ *Ma-ri-ô* đến *đôi mắt thần thờ, tuyệt vọng*.

+ Đoạn 5 : Phần còn lại.

Khi HS đọc, GV kết hợp sửa lỗi phát âm, giọng đọc cho các em ; giúp các em hiểu đúng những từ ngữ mới trong bài (*Li-vơ-pun, bao lon*).

– GV đọc diễn cảm bài văn :

+ Đoạn 1 : giọng đọc thông thả tâm tình.

+ Đoạn 2 : nhanh hơn, căng thẳng ở những câu tả, kể : *một con sóng lớn ập tới, Ma-ri-ô bị thương, Giu-li-ét-ta hoảng hốt chạy lại...*

+ Đoạn 3 : gấp gáp, căng thẳng, nhấn giọng các từ ngữ : *khủng khiếp, phá thủng ; lẳng xuống ở câu : Hai tiếng đồng hồ trôi qua... Con tàu chìm dần...*

+ Đoạn 4 : giọng hồi hộp, nhấn giọng những từ miêu tả : *ôm chặt, khiếp sợ, sững sờ, thần thờ tuyệt vọng...* Chú ý những tiếng kêu : *Còn chỗ cho một đứa bé. Đứa nhỏ thôi ! Nặng lắm rồi* – kêu to, át tiếng sóng biển và những âm thanh hỗn loạn.

+ Đoạn 5 : Lời Ma-ri-ô hét to : *Giu-li-ét-ta, xuống đi ! Bạn còn bố mẹ...* – giục giã, thốt lên tự đáy lòng. Hai câu kết – trầm lắng, bi tráng ; lời Giu-li-ét-ta vĩnh biệt bạn nức nở, nghẹn ngào.

b) Tìm hiểu bài

* *Gợi ý trả lời các câu hỏi phụ và câu hỏi trong SGK :*

– *Nêu hoàn cảnh và mục đích chuyến đi của Ma-ri-ô và Giu-li-ét-ta.* (Ma-ri-ô : bố mới mất, về quê sống với họ hàng. Giu-li-ét-ta : đang trên đường về nhà, gặp lại bố mẹ.)

GV nói thêm : Đây là hai bạn nhỏ người I-ta-li-a, rời cảng Li-vơ-pun ở nước Anh về I-ta-li-a.

– *Giu-li-ét-ta chăm sóc Ma-ri-ô như thế nào khi bạn bị thương ?* (Thấy Ma-ri-ô bị sóng lớn ập tới, xô cậu ngã dúi, Giu-li-ét-ta hoảng hốt chạy lại, quỳ xuống bên bạn, lau máu trên trán bạn, dịu dàng gỡ chiếc khăn đỏ trên mái tóc băng vết thương cho bạn.)

– *Tai nạn bất ngờ xảy ra như thế nào ?* (Con bão dữ dội ập tới, sóng lớn phá thủng thân tàu, nước phun vào khoang, con tàu chìm dần giữa biển khơi. Ma-ri-ô và Giu-li-ét-ta hai tay ôm chặt cột buồm, khiếp sợ nhìn mặt biển.)

– *Ma-ri-ô phản ứng thế nào khi những người trên xuống muốn nhận đứa bé nhỏ hơn là cậu ?* (Một ý nghĩ vụt đến – Ma-ri-ô quyết định nhường chỗ cho bạn – cậu hét to : *Giu-li-ét-ta, xuống đi ! Bạn còn bố mẹ...*, nói rồi ôm ngang lưng bạn thả xuống nước.)

– *Quyết định nhường bạn xuống xuống cứu nạn của Ma-ri-ô nói lên điều gì về cậu ?* (Ma-ri-ô có tâm hồn cao thượng, nhường sự sống cho bạn, hi sinh bản thân vì bạn.)

– *Hãy nêu cảm nghĩ của em về hai nhân vật chính trong truyện.*

(+ Ma-ri-ô là một bạn trai rất kín đáo (giấu nỗi bất hạnh của mình, không kể với bạn), cao thượng đã nhường sự sống của mình cho bạn.

+ Giu-li-ét-ta là một bạn gái tốt bụng, giàu tình cảm : hoảng hốt, lo lắng khi thấy bạn bị thương ; ân cần, dịu dàng chăm sóc bạn ; khóc nức nở khi nhìn thấy Ma-ri-ô và con tàu đang chìm dần.)

GV : Ma-ri-ô mang những nét tính cách điển hình của nam giới, Giu-li-ét-ta có những nét tính cách điển hình của phụ nữ. Là học sinh, ngay từ nhỏ, các em cần có ý thức rèn luyện để là nam – phải trở thành một nam giới mạnh mẽ, cao thượng ; là nữ – phải trở thành một phụ nữ dịu dàng, nhân hậu, sẵn lòng giúp đỡ mọi người.

c) Đọc diễn cảm

– Một tốp 5 HS tiếp nối nhau luyện đọc diễn cảm 5 đoạn của bài văn. GV giúp HS thể hiện đúng nội dung từng đoạn.

– GV hướng dẫn cả lớp luyện đọc diễn cảm đoạn cuối bài (Từ *Chiếc xuồng cuối cùng được thả xuống* đến hết) theo cách phân vai (người dẫn chuyện, người trên xuồng cứu hộ, Ma-ri-ô, Giu-li-ét-ta). Chú ý đọc đúng lời kêu, hét của người trên xuồng và Ma-ri-ô ; lời Giu-li-ét-ta vĩnh biệt bạn trong tiếng khóc nức nở, nghẹn ngào :

Chiếc xuồng cuối cùng được thả xuống. Ai đó kêu lên : "Còn chỗ cho một đứa bé." Hai đứa trẻ sực tỉnh, lao ra.

– Đứa nhỏ thôi ! Nặng lắm rồi. – Một người nói.

Nghe thế, Giu-li-ét-ta sững sờ, buông thõng hai tay, đôi mắt thần thờ tuyệt vọng.

Một ý nghĩ vụt đến, Ma-ri-ô hét to : "Giu-li-ét-ta, xuống đi ! Bạn còn bố mẹ..."

Nói rồi, cậu ôm ngang lưng Giu-li-ét-ta thả xuống nước. Người ta nắm tay cô lôi lên xuồng.

Chiếc xuồng bơi ra xa. Giu-li-ét-ta bàng hoàng nhìn Ma-ri-ô đang đứng bên mạn tàu, đầu ngửng cao, tóc bay trước gió. Cô bật khóc nức nở, giơ tay về phía cậu : "Vĩnh biệt Ma-ri-ô !"

(Trình tự hướng dẫn : GV đọc mẫu đoạn văn – Từng tốp 4 HS luyện đọc phân vai – Từng tốp thi đọc diễn cảm trước lớp – Cả lớp bình chọn nhóm đọc diễn cảm hay nhất.)

3. Củng cố, dặn dò

– HS nhắc lại ý nghĩa của câu chuyện.

– GV nhận xét tiết học.